

Viveka Sten

TIHA VODA

Sa švedskog prevela
Jelena Ivetić

Čarobna
knjiga

Mojoj odvažnoj majci

၁

Prolog

Bilo je potpuno mirno i tiho, kako to obično biva samo zimi, kad arhipelag pripada samo onima koji tu žive i kad glasni letnji posetioci još nisu okupirali ostrva.

Voda je bila sjajna i mračna, na površini se osećala teška hladnoća zime. Na hridovima su se videle pahulje koje se još nisu u potpunosti otopile. Nekoliko patki ocrtavalo se poput tačkica na nebu, a sunce je još bilo nisko iznad horizonta.

„Upomoć!“, viknuo je, „Pomozite mi, za ime božije!“

Kraj koji mu je dobačen bio je uvezan u široku omču. U ledenoj vodi nespretno ju je navukao oko sebe.

„Izvuci me“, rekao je zadihano i uhvatio se za ivicu čamca prstima koji su već počeli da se koče od hladnoće.

Kad je sidro za koje je uže bilo pričvršćeno bačeno preko ivice čamca, najpre se začudio, kao da nije razumeo da će ga njegova težina uskoro povući na dno.

Da mu je ostalo samo još nekoliko sekundi života pre nego što njegovo telo krene za teškim komadom gvožđa.

Poslednje što se moglo videti bila je šaka koja zapetljana u ribarsku mrežu seče površinu vode. A onda se voda primirila uz jedva primetan zvuk tonjenja.

Nakon toga začuo se samo zvuk motora čamca koji se polako okrenuo i uputio nazad u smeru ka luci.

Ponedjeljak, prva nedelja

POGLAVLJE 1

„Dođi, Piksi, dođi!“

Muškarac je iznervirano posmatrao jazavičarku koja je trčala duž obale. Istina je da je bila zatvorena u čamcu nekoliko dana, ali mogla bi da bude malo poslušnija. Zapravo trebalo bi da je drži na povocu. Na ostrvu Sandhamn u stokholmskom arhipelagu psi nisu smeli slobodno da se kreću tokom leta, ali nije imao srca da poštuje propise jer je bila toliko srećna dok slobodno trči.

Osim toga, tako rano na plaži nije bilo skoro nikoga. Stanovnici u ono malo kuća kraj obale tek su se budili. Jedino što se čulo bili su krici galebova. Vazduh je bio čist i svež, noćna kiša donela je osećaj svežine. Već toplo sunce nagoveštavalo je da će dan biti sjajan.

Pesak je bio gust i prijatan na dodir. Pod niskim borovima videle su se visoke trave i pelen pomešani s gomilama žutog cveća. Isprane morske alge ležale su razbacane na ivici vode, a sa ostrva Falkenšer videla se usamljena jutarnja jedrilica iz pravca istoka.

Kud li je sad otišao prokleti pas?

Pratio je zvuk laveža. Jiken je uzbuđeno i glasno lajala i mlatila repićem. Stajala je kraj stene i nešto njuškala, ali nije mogao da vidi šta. Približio se da pogleda i osetio neprijatan miris. Kad se približio, miris je prešao u kiseo i mučan oblak smrada koji ga je gotovo ošamutio.

Na zemlji je bilo nešto što je podsećalo na gomilu krpa.

Nagnuo se da otera psa i uvideo da se radi o staroj ribarskoj mreži punoj morske trave i algi. Iznenada je shvatio šta je video.

Na jednom kraju ribarske mreže videla su se dva bosa stopala. Nekoliko prstiju je nedostajalo. Samo je cevasta kost virila iz onoga što je ostalo od smežurane zelenkaste kože.

Nagon za povraćanjem javio se odmah. Pre nego što je uspeo da se zaustavi, okrenuo mu se ceo želudac. Iz njega je pokuljao potok roze povračke. Nije ni primetio da je isprljao cipele.

Kad je uspeo da se uspravi, isprao je usta morskom vodom. Onda je izvadio mobilni telefon i pozvao broj lokalne policije.

POGLAVLJE 2

Policijski inspektor Tomas Andreason radovao se odmoru. Četiri nedelje u vikendici na ostrvu Hare u stokholmskom arhipelagu. Jutarnje kupanje. Vožnja kajaka. Roštiljanje. Izleti do Sandhamna u posetu kumu.

Tomas Andreason je voleo kasno da ide na odmor, voda je bila toplija, a vreme često lepše. Ali sada, baš nakon Ivanjdana, bilo je teško ne razmišljati o odlasku iz grada na obalu mora. Otkako je prošle godine počeo da radi u kriminalističkom odeljenju policije u opštini Naka, imao je pune ruke posla. Morao je mnogo da nauči uprkos tome što je radio kao policajac četrnaest godina, od čega je poslednjih osam radio pri obalskoj straži.

Tamo je uglavnom patrolirao čamcima po već utvrđenim putanjama policije, od oklopnog čamca, preko šerfeovih čamaca¹ do gumenih čamaca. Poznavao je arhipelag kao svoj džep. Tačno je znao gde se nalaze neobeleženi sprudovi, kao i koji su zalivi posebno opasni tokom oseke.

Tokom rada u obalskoj straži video je mnogo toga i naslušao se mnogih fantastičnih objašnjenja zašto određeni vozači upravljaju svojim čamcima na određeni način, posebno kada se radilo o pijanim vlasnicima.

Bavio se svime, od ukradenih čamaca i regulisanja nanesene štete, do izgubljenih stranaca i tinejdžera nasukanih na obale arhipelaga. Lokalni stanovnici redovno su se žalili na pecaroše koji su pecali bez dozvole u privatnim ribnjacima. Obalska straža

¹ Čamci rađeni po dizajnu švedskog brodograditelja Jana Šerfea. (Prim. prev.)

nije mogla mnogo da uradi povodom toga, sem da zažmuri kad bi pravi zakoniti vlasnici sklonili i zadržali ribarske mreže kao kompenzaciju.

U suštini, prilično je uživao i da mala Emili nije bila na putu, nikada ne bi razmišljao o prelasku na kancelarijski posao inspektora u policiji.

Kasnije, kad je sve bilo uzalud, nije imao snage da se pokrene. Jedva je preživljavao dan za danom.

Tempo policije u Naki bio je jak i intenzivan, ali snašao se začuđujuće dobro s novim zadacima na poslu, iako je ponekad, posebno tokom letnje sezone, žudeo za slobodom koju je imao kao član obalske straže u arhipelagu.

Margit Grankvist, koleginica i znatno iskusnija inspektorica, izvirila je sa svojom kratko ošišanom frizurom i prekinula mu tok misli.

„Tomase, hajde sa mnom do Matorog. Pronašli su mrtvacu na Sandhamnu.“

Tomas je podigao pogled.

Matori je zapravo šef kriminalističkog odseka policije u Naki, Jeran Pešon. Imenjak i prezimenjak švedskog premijera, što mu se ni najmanje nije dopadalo. Jasno je isticao da se njegovi politički stavovi ne poklapaju nužno sa stavovima premijera. O kojim se pak stavovima radilo, nije otkrio. Pošto je, između ostalog, i svojim oblinama podsećao na premijera, nije bio mnogo entuzijastičan kad su drage kolege isticale njihove sličnosti.

Bio je policajac starog kova, kratak i jasan. S njim je atmosfera uvek bila dobra i kolege su ga cenile. Bio je temeljan, pametan i veoma, veoma iskusan.

Kad je Tomas ušao u kancelariju kod Matorog, Margit je već bila tamo s ko zna kojom šoljom kafe po redu. Kancelarijski automat za kafu spremao je piće koje je moglo da ubije, pravi otrov. Kako

je Margit mogla da sliva u sebe tolike količine, bilo je potpuno neshvatljivo. Tomas je prešao na čaj prvi put u životu.

„Pronađeno je ljudsko telo na severozapadnoj strani Sandhamna“, rekao je Matori. „Telo je u prilično lošem stanju, čini se da je dugo bilo u vodi.“

Margit je nešto zabeležila u svoj blokčić pre nego što je podigla pogled.

„Ko ga je pronašao?“

„Neki jadni jedriličar. Vidno se potresao. Prizor nije nimalo lep. Zvao je pre nešto više od sat vremena, malo pre sedam ujutru. Šetao je psa kad je naleteo na telo.“

„Sumnja li se na ubistvo?“, upitao je Tomas dok je vadio svoju beležnicu. „Ima li znakova zlostavljanja ili nasilja?“

„Prerano je da zaključimo. Telo je, naime, bilo upetljano u neku vrstu ribarske mreže. U svakom slučaju, obalska straža je na putu da istraži slučaj i organizovan je prevoz tela.“

Matori je pogledao značajno u Tomasa. „Ti imaš kuću na Hareu, ako se dobro sećam. To je odmah pored Sandhamna?“

Tomas je klimnuo glavom.

„Ostrva su na deset do petnaest minuta vožnje.“

„Odlično. Poznaješ teren. Idi na Sandhamn i baci pogled. Osim toga možeš da posetiš stare drugare u obalskoj straži.“

Usne šefa policije razvile su se u dosetljiv osmeh.

„Imamo li osnova da otvorimo slučaj ubistva?“, zapitao se Tomas pogleda uperenog ka Matorom.

„Do daljnijeg tretiramo ovo kao nerazjašnjen smrtni slučaj. Ako preraste u istragu ubistva, Margit će voditi istragu, ali do tada mislim da možeš sam da se pobrineš za slučaj.“

„Odlično mi to odgovara“, rekla je Margit. „Do guše sam u izveštajima koje treba da predam pre odmora. Slobodno radi po svom!“

Žustro je klimnula glavom da bi naglasila svoje reči. Jasno je da je počelo odbrojanje do početka odmora. Još samo nekoliko

dana papira, a nakon toga sloboda u iznajmljenoj vikendici na zapadnoj obali Švedske i četiri nedelje sa porodicom.

Matori je pogledao na sat.

„Razgovarao sam sa vozačem helikoptera. Još je u gradu, tako da mogu da povezu tebe i tehničare za dvadeset minuta. Treba da odeš do piste za helikoptere kod Slusena. Možeš da se vratiš sa obalskom stražom. Ili idi Vakscholmovim brodom².“ Poslednju rečenicu dodao je kroz smeh.

„Nemam ništa protiv“, nasmejao se Tomas. „Na vožnju helikopterom možeš da me nateráš u bilo koje doba dana.“

Pridizanjem iz stolice Matori je objavio kraj sastanka.

„To je onda to. Javi se kad se vratiš, da imam predstavu kakvo je stanje.“

Stao je kraj vrata i počeo se po bradi.

„Tomase, budi pažljiv kad odeš tamo. Leto je i sezona turista. Ne želimo uzbuđene posetioce i novinare koji nešto umišljaju. Znaš kakve su novine. Rado bi zamenili dosadne letnje savete o seksu nagađanjima o ubistvu u arhipelagu.“

Margit se ohrabrujuće nasmejala Tomasu.

„Dobro ćeš se snaći. Pozovi me ako ti nešto treba. I ne zaboravi da ne donosiš zaključke dok tehničari ne kažu svoje.“

Tomas je obukao kožnu jaknu koju je uvek nosio, nezavisno od vremena.

„Misliš da helikopter može da me ostavi na Hareu kad završimo?“, pitao je pre nego što je otišao.

„Dakako. Ako je Tomas Budstrem mogao da ode na letovanje u Grčku vladinim avionom, onda i stokholmska policija može da odveze Tomasa Andreasona do njegovog doma.“

Matori se zadovoljno zacerekao sopstvenoj dovitljivosti.

Margit je odmahнула glavom, ali nije mogla ništa da izusti. „Čujemo se po podne. Pozdravi mi arhipelag.“

Mahnula je rukom u znak pozdrava.

² Vaksolm je poznati prevoznik koji saobraća između ostrva stokholmskog arhipelaga. (Prim. prev.)

POGLAVLJE 3

„Halo.“

Nora Linde se automatski javila na telefon pre nego što je shvatila da joj je zvonio alarm, a ne telefon. Istina, imala je odličan budilnik, ali bilo joj je lakše da podesi alarm na telefonu, tako da je on radio dupli posao. Protekla se. Okrenula se i posmatrala svog muža, koji je ležao pored nje u krevetu.

Henrik je disao poput deteta. Nora mu je zavidela na sposobnosti da neometano spava šta god da se dešava. Jedino što je moglo da ga probudi je pejdžer iz bolnice – tad bi se budio za sekund.

Izgledao je skoro isto kao kad su se venčali pre gotovo deset godina. Tamnosmeđa kosa, jaki mišići stomaka i ruku od dugogodišnjeg bavljenja sportskim jedrenjem, pažljive lekarske ruke dugih lepih prstiju. Zavidela mu je na privlačnom profilu sa elegantnim, klasičnim grčkim nosom. Smatrala je, doduše, da je protraćen na muškarca. U svakom slučaju, govorila je to sebi da bi se utešila jer je njen nos bio prekratak i previše prćast za njen ukus. U Henrikovoj tamnoj kosi nazirala se pokoja bela vlas, podsetnik da uskoro puni trideset sedam godina, kao i ona.

Telefon je ponovo zazujao.

Nora je uzdahnula. Ustajanje u osam ujutru, od ponedeljka do petka svaki dan, nije nešto što bi ona nazvala odmorom, ali ako ste sa decom na odmoru na ostrvu poput Sandhamna, ta deca idu u školu plivanja. U ugovorenim terminima.

Zevnula je, obukla kućnu haljinu i ušunjala se u dečju sobu. Simon, koji je imao šest godina, ležao je u čudnom položaju na

stomaku, glave nabijene u jastuk. Neshvatljivo je kako je uopšte uspevao da diše u toj pozi.

Adam, koji je nedavno napunio deset godina, zbacio je sa sebe prekrivač i ležao poprečke na krevetu. Svetloplava kosa bila mu je vlažna od znoja i malo se lepila za vrat.

Obojica su spavala dubokim snom.

Škola plivanja za Simona počinjala je u devet sati. Za Adama u pola jedanaest, tako da je imala taman vremena da se vrati kući sa Simonom i pobrine da Adam doručkuje pre nego što bi došlo vreme da sedne na bicikl i ode na čas.

Drugim rečima, odličan tajming.

Uprkos svemu, nedostajace joj druženje s mamama i tatama kad Simon bude porastao i mogao sam da ide biciklom na časove. Bilo je zabavno sedeti pored bazena i časkati dok su deca trenirala.

Štaviše, s mnogim roditeljima je išla u školu plivanja kao dete, tako da ih je većinu poznavala. U to vreme nije bilo govora o školi plivanja u zagrejanom bazenu i grejanju u sauni nakon časa. Tada su drhteći od zime ulazili u vodu na Fleskbergetu, plaži na severnom delu ostrva gde su se održavali časovi plivanja pre nego što je izgrađen bazen.

Još se sećala koliko strašno hladno joj je bilo. Plivačka odličja i nagrade koje je osvojila na temperaturi vode od samo šesnaest stepeni još su tu negde. Verovatno u kući njenih roditelja, nekoliko stotina metara odatle.

Nora je ušla u kupatilo da se sredi. Dok je prala zube, sanjivo je posmatrala svoj odraz u ogledalu. Čupava, svetlocrvena paž frizura. Prćast nos. Sive oči. Atletska figura, neko bi možda rekao muškobanjasta.

Bila je zadovoljna svojim izgledom. Uglavnom. Dopadale su joj se pre svega duge mišićave noge, rezultat godina i godina rekreativnog trčanja. Dobro je razmišljala dok je trčala. Grudi nisu bile baš za pohvalu, posebno ne posle dvoje dece, ali sada postoje napunjeni brushalteri. Da bar malo pomognu.

Dok se tuširala, razmišljala je o svemu što se promenilo na Sandhamnu otkako je bila dete i išla u školu plivanja. Kako su letnji posetioци preplavili ostrvo, tako se povećao i saobraćaj. Sada postoje hidroplani koji letnjim turistima nude tridesetominutne letove iznad arhipelaga i uslužno letenje helikopterom koji gladne goste prevozi do restorana *Seglar*. Prostor za konferencije i događaje, koji je ranije bio deo ŠKDJ-a, Švedskog kraljevskog društva jedriličara, nekadašnje sedište kluba, izgrađen 1897. godine u nacionalnoromantičarskom stilu, otvoren je cele godine. Osim toga, može se iznajmiti kajak ili stari bicikli kojima se može kretati po ostrvu i oko njega.

Prijatni ljudi dolazili su i rado provodili vreme na Sandhamnu kad su se održavale regate i međunarodna takmičenja u sportskom jedrenju. Koncentracija *guči* proizvoda tada bi porasla za nekoliko stotina procenata, kako je Henrik sa osmehom govorio, kad bi veliko пристаниште ispred centra kluba bilo puno elegantnih žena u skupocenoj garderobi i muškaraca srednjih godina koji su kako svoje obline, tako i svoje debele novčanike nosili samopouzdanu i ponosno.

Neki su gundžali zbog povećanog saobraćaja i gomila turista na ostrvu, ali lokalni stanovnici čiji je opstanak zavisio od broja prilika za posao većinom su pozitivno gledali na taj razvoj.

Kontrast letnjih meseci, sa dve do tri hiljade stalnih letnjih gostiju i stotina hiljada turista, i sto dvadeset lokalaca u zimskim mesecima nije mogao biti veći.

Iako je Tomas proveo apsolutno svako leto svog života u stokholmskom arhipelagu, i dalje je smatrao da je neverovatno lepo na bistrom jutarnjem vazduhu.

Neočekivana je privilegija leteti helikopterom do Sandhamna. Pogled kroz široko prozorsko okno bio je bez premca. Ostrva razbacana po svetlucavoj vodi oštro su se ocrtavala. Izgledalo je kao da lelujaju iznad površine vode.

Preleteli su Naku u pravcu ka ostrvu Fogelbrulandet. Kad su prošli ostrvo Grinda i zašli dublje u arhipelag, pejzaž se promenio. Unutrašnji deo arhipelaga sa blagom prirodom, listopadnim drvećem i širokim livadama prešao je u kamenita ostrva i hridove sa niskim borovima koje su šibali vetrovi i golim, oštrim stenama.

Kad su bili u visini ostrva Runmare, pred njima se pružio tipičan Sanhamnski prizor – zbijena gomila crvenih i žutih kuća na samom početku moreuza između Sandhamna i ostrva Telegrafholmen.

Tomasu nikada neće dosaditi pogled na poznati obris male zajednice daleko uz ivicu mora. Kao carina i sedište pomorskih peljara funkcioniše čak od kraja šesnaestog veka, pa tokom ruskih opsada i ledenih zima, početaka saobraćaja parnih brodova i izolacije ratnih godina. Zajednica spoljašnjeg dela arhipelaga još je aktivna.

Tomas je začkiljio kroz naočare za sunce i osmotrio prostor ispod sebe.

Kraj dokova bili su privezani motorni čamci i jedrilice, a iza njih se nazirao stari komandni toranj koji se uzdizao s najviše tačke ostrva. Bele bove poskakivale su kraj dokova, dok su zelene i crvene tačke pokazivale put službenim vozilima i rekreativnim jedriličarima.

Nakon samo nekoliko minuta stigli su do Sandhamna. Pilot je okružio pompeznu carinarnicu iz osamnaestog veka i u vidokrugim je ubrzo ušla pista za helikoptere koja se nalazi u blizini. Opreznim potezima pažljivo je spustio helikopter usred obeleženog prostora, samo nekoliko metara do ivice pristaništa.

„Mogu da sačekam oko pola sata, posle moram da idem“, rekao je pilot i pogledao upitno u Tomasa.

Tomas je pogledao na sat i razmislio.

„Sumnjam da ćemo završiti tako brzo. Možeš onda da ideš. Vratićemo se već nekako.“

Okrenuo se ka dvojici tehničara koji su spustili svoje crne torbe na pistu.

„Idemo. Krećemo se ka zapadnoj obali severno od brda Kuberget. Oblaska straža je već stigla. Motorni saobraćaj je zabranjen na ostrvu tako da nam sledi hitra šetnja šumom.“

POGLAVLJE 4

Kad je Nora prošla kroz luku sa Simonom na biciklu, primetila je da je policijski helikopter na pisti. Iza pristaništa Ongbots nalazio se veliki policijski čamac na mestu rezervisanom za lekarske čamce. Policajac u prepoznatljivoj uniformi obalske straže stajao je na palubi. Bilo je neuobičajeno videti toliko mnogo policajaca tako rano ujutru.

Sigurno se nešto dogodilo.

Nora je biciklom prošla pokraj prodavničica gde se prodavalo koliko vam srce ište odeće za jedrenje, dekoracije s morskim motivima i opreme za jedrenje, pa je nastavila iza centra kluba. Skrenula je ka luci i nastavila da vozi uzanom stazom koja se pružala paralelno sa stazom za mini-golf sve do ograđenog bazena. Nakon što je parkirala bicikl iza štanda sa sladoledom, spustila je Simona sa sedišta bicikla. S njim u jednoj ruci i torbom za plažu sa kupaćim kostimom u drugoj, provukla se ispod visećeg znaka na kome je pisalo ZATVORENO i ušla u školu plivanja.

U ćošku je stajalo nekoliko roditelja i uznemireno razgovaralo dok su deca skakutala okolo čekajući početak časa. Nora je spustila torbu na ležaljku i približila se grupi. Upitno ih je pogledala.

„Je l' se nešto dogodilo?“

„Zar nisi videla policijski helikopter?“, odgovorio je jedan od muškaraca. „Pronašli su telo nasukano na zapadnoj obali.“

Nora je šokirano uzdahnula.

„Telo?“

„Da, upetljano u ribarsku mrežu, je l' možeš da veruješ? Pronašli su ga baš blizu kuće Okermarksovih.“

Pokazala je na majku čiji je sin takođe išao u školu plivanja sa Simonom.

„Ograničili su skoro celu plažu. Lota je jedva uspela da prođe kad je dolazila sa Oskarom.“

„Je li u pitanju nesrećan slučaj?“

„Nemam pojma. Policija nije htela mnogo da otkriva kad ih je pitala. Ali zvuči stvarno jezivo.“

„Je li u pitanju neko sa ostrva? Da nije neko ko je pao i upleo se dok je bio na pecanju?“

Nora je prestrašeno pogledala ostale u grupi. Jedan od očeva je preuzeo reč.

„Mislim da niko ne zna tačno. Nije bilo lako videti o čemu se radi. Ali Lota je bila prilično uznemirena kada je stigla.“

Nora je sela na klupu pored bazena. Simon se u vodi čvrsto držao za narandžasto-crvenu dasku za plivanje dok se trudio da pravi pravilne pokrete nogama. Pokušala je da otrese grozni osećaj, ali uzalud.

Nehotično su joj se javljale slike čoveka koji se bori za vazduh dok se sve više i više upetljava u mrežu koja ga je polako odvlačila ka dnu.

Zapadna strana ostrva bila je gotovo nestvarno tiha. Nije bilo jutarnjeg povetarca da talasa površinu vode. Nisu se čuli čak ni uobičajeni krici galebova.

Dole, kraj obale, obalska straža je već ograničila prostor gde se nalazilo telo. Tiha gomila radoznalih prolaznika stajala je iza policijske trake i posmatrala.

Tomas je pozdravio kolege i prišao zavežljaju na zemlji.

Nimalo lep prizor.

Poluraspala ribarska mreža delimično sklonjena u stranu otkrivala je ostatke nečega što je po svemu sudeći bilo ljudsko telo. Na telu je još bilo ostataka džempera i ishabanih pantalona.

Delovalo je kao da je nešto glodalo jedno uvo, ostali su samo komadići kože.

Oko gornjeg dela tela, ispod pazuha, bilo je uvezano otrcano uže. Izgledalo je kao običan konopac koji se koristi za pričvršćivanje manjih čamaca. Ostaci zelene morske trave visili su na užetu.

Smrad na toplom suncu bio je gotovo neizdrživ i Tomas je instinktivno okrenuo glavu kad mu je smrad stigao do nosa.

Na neke stvari se čovek nikada ne navikne.

Potisnuo je nagon za povraćanjem i obišao telo da ga pogleda s druge strane. Bilo je teško zaključiti bilo šta o izgledu tog čoveka. Još je bilo pramenova tamne kose, ali teško je bilo raspoznati kako je ranije izgledao. Lice je bilo naduveno, a koža natopljena. Telo je bilo modro i suđerasto, izgledalo je kao da je napravljeno od vlažne gline.

Koliko je Tomas mogao da proceni, muškarac je bio srednje visine, negde između sto sedamdeset i sto osamdeset centimetara. Činilo se da nije oženjen, domali prst leve ruke se video, ali na njemu nije bilo ničega. S druge strane, prsten je lako mogao da sklizne u vodi.

Tehničari su izvadili svoje torbe i zadubili se u obrađivanje mesta nesreće. Na malo udaljenom kamenu sedeo je muškarac srednjih godina. Leđima se oslonio na stablo drveta i sedeo zatvorenih očiju. Pored njega stajao je jazavičar i nesigurno njuškao. Vlasnik psa došao je do jezivog otkrića tog jutra i digao uzbunu.

Jadničak je sigurno bio tu već nekoliko sati, pomislio je Tomas i prišao mu da se predstavi.

„Vi ste pronašli telo?“

Muškarac je klimnuo glavom bez reči.

„Hteo bih da porazgovaram sa vama. Samo da završim još nešto pa možemo da razgovaramo. Imate li snage da još malo sačekate? Znam da ste ovde već dosta dugo i hvala vam mnogo što ste nas sačekali.“

Muškarac je nemo klimnuo.

Nije izgledao dobro. Ispod opekotina od sunca bio je bled, gotovo zelen u licu. Nekakav smrad dopirao mu je sa cipela.

Jutro mu nije baš dobro počelo, pomislio je Tomas pre nego što je otišao da razmeni nekoliko reči sa tehničarima.

„Zdravo, Tomase, jesi došao u posetu?“

Nora se široko nasmejala kada je na putu iz škole plivanja srela jednog od svojih najstarijih i najboljih prijatelja ispred marketa *Vesterbergs ivs*. Naglim kočenjem zaustavila je bicikl na šljunku i podigla Simona.

„Vidi ko je ovo, Simone“, nastavila je, „Hajde, zagrli jako svog kuma.“

Prilično se protegla da bi Simon mogao da ga dohvati. Iako je sama bila viša od proseka, to nije bilo ništa u odnosu na Tomasovih sto devedeset pet centimetara. Osim toga, imao je prilično široka ramena od godina treniranja rukometa. Izgledao je tačno kao prototip policajca, visok i stabilan, s plavom kosom i plavim očima.

„Trebalo da te stave na reklamni poster za policijsku akademiju“, često ga je čikala.

Tomasovi roditelji živeli su na ostrvu Hare, odmah pored, i otkako su od devete godine zajedno posećivali letnji kamp jedrenja koji je organizovalo udruženje *Prijatelji Sandhamna*, Nora i Tomas su tokom leta bili najbolji prijatelji na svetu.

Svake godine nastavljali bi druženje tamo gde su stali, a iako su svi roditelji verovali da ima i ljubavi u vazduhu, oni su ostali samo prijatelji, ništa više.

Prvi put kada se Nora napila do povraćanja, Tomas joj je pomogao da se dovede u red i doveo je kući, tako da njeni roditelji ništa nisu primetili. U krajnjem slučaju, nisu nikada ništa rekli. Kad mu je velika tinejdžerska ljubav dala nogu, Nora se svim silama trudila da ga uteši i pustila ga da neometano priča o tome

u krug. Celu jednu noć sedeli su među stenama dok je olakšavao dušu.

Kad je Henrik pozvao na proslavu studenata medicine, zvala je Tomasa da mu ispriča. Henrik je zaista privukao i svojim ležernim šarmom ju je u potpunosti osvojio. Kao i obično, Tomas je slušao dok je ona zaljubljeno pričala.

Kao četrnaestogodišnjaci celo leto su proveli zajedno u Sandhamskoj kapeli gde su čitali Bibliju i spremali se za konfirmaciju, a oboje su radili svaki letnji posao koji postoji na ostrvu: prodavali na kiosku, pomagali u pekari, radili na kasi u marketu *Vesterbergs liv* i radili kao čuvari luke.

Tomas je oduvek želeo da bude policajac, kao što je Nora oduvek želela da studira prava. Često bi govorila u šali kako će ga postaviti za direktora policije kada sama postane ministarka pravde.

Kad se rodio Adam, Nora je smatrala da se podrazumeva da će kum biti Tomas, ali Henrik je želeo da to budu njegov najbolji prijatelj i njegova žena. Ali kada je došao Simon, Nora je insistirala da kum bude Tomas. Tomas je bio ona osoba na koju su se mogli osloniti, u slučaju da se nešto desi njoj ili Henriku.

„Ovde sam poslom“, rekao je Tomas ozbiljno. „Jesi li čula da je pronađeno telo na drugoj strani ostrva?“

Nora je klimnula.

„Zvuči grozno. Upravo sam bila u školi plivanja sa Simonom i svi su samo o tome pričali. Šta se desilo?“

Pogledala je Tomasa uznemireno.

„Još ne znam. Sve što znamo je da je u pitanju telo muškarca i da je umotano u ribarsku mrežu. Zbilja je izgledalo unakaženo, mora da je dugo bilo u vodi.“

Nora je zadržala na toplom suncu.

„Kako užasno! Ali sigurno je u pitanju nesreća? Ne mogu da poverujem da bi neko mogao biti ubijen ovde, na Sandhamnu.“

„Videćemo. Sudskomedicinski veštaci moraju da pregledaju telo pre nego što išta zaključimo. Muškarac koji ga je pronašao nije imao mnogo šta da kaže.“

„U šoku je?“

„Da, žao mi ga je, jadničak. Niko ne očekuje da pronade leš tokom jutarnje šetnje“, rekao je Tomas uz grimasu.

Nora je stavila Simona nazad u sedište bicikla.

„Možeš da dođeš na kafu kada završiš, ako stigneš? Šolju kafe si u svakom slučaju zaslužio“, pokušala je da ga ubedi.

Tomas je razvukao usne u osmeh.

„Ne zvuči loše. Potrudiću se.“